

Sygn. akt II Ca 239/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Paweł Hochman
Sędziowie	Dariusz Mizera Agnieszka Leżańska
Protokolant	Monika Zbrożek

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2023 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w K.

przeciwko P. R.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 29 grudnia 2022 r. sygn. akt I C 1157/22

oddala apelację;

zasądza od pozwanego P. R. na rzecz powoda (...) z siedzibą w K. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Paweł Hochman

Dariusz Mizera Agnieszka Leżańska

Sygn. akt II Ca 239/23

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 8 października 2021 r. powód(...) z siedzibą w K. - reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika - wniósł o zasądzenie od P. R. na swoją rzecz kwoty 68.233,05 zł wraz z odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego

Narodowego Banku Polskiego, nie wyższej niż dwukrotność sumy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych (odsetki maksymalne za opóźnienie), od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Nadto powód wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew P. R. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł zarzut nieistnienia i nieudowodnienia roszczenia co do zasady jak i wysokości oraz zarzut przedawnienia roszczenia, a nadto wskazał na brak skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki.

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2022 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 49.947,52 zł z odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność stopy lombardowej NBP, nie wyższej jednak niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych od dnia 8 października 2021 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Podstawę powyższego wyroku stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 15 września 2015 r. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. (jako pożyczkodawca) zawarł z pozwanym P. R. (jako pożyczkobiorcą) umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

W umowie pożyczki nr (...) z dnia 15 września 2015 r. widnieją dane P. R., tj. imię, nazwisko, numer PESEL, nr dowodu osobistego, adres zamieszkania (ul. (...), (...)-(...) Ł.), adres do korespondencji (ul. (...), (...)-(...) Ł.), adres e-mail oraz nr telefonu komórkowego, a także jego własnoręczny podpis na każdej stronie umowy pożyczki.

Zgodnie z zawartą umową pożyczki z dnia 15 września 2015 r.: (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. udzielił pozwanemu P. R. pożyczki gotówkowej w kwocie 62.688,46 zł, na okres od dnia 15 września 2015 r. do dnia 20 września 2021 r. Pożyczkobiorca upoważnił bank do pobrania z kwoty udzielonej pożyczki: prowizji od udzielonej pożyczki w kwocie 5.289 zł, kosztów związanych z korzystaniem z ochrony ubezpieczeniowej, na które składały się koszty finansowania składki ubezpieczeniowej w kwocie 15.997,48 zł.

P. R. otrzymał do dyspozycji kwotę 41.000 zł.

Oprocentowanie nominalne pożyczki wynosiło 4% w stosunku rocznym i jest stałe w okresie obowiązywania umowy. Kwota naliczonych odsetek umownych od udzielonej pożyczki wynosi 7.922,88 zł. Rzeczywista stopa oprocentowania wynosi: 21,43%.

Całkowita kwota pożyczki wyniosła 70.209,36 zł i składa się z: całkowitej kwoty pożyczki w kwocie 41.000 zł oraz całkowitego kosztu pożyczki: prowizji od udzielonej pożyczki w kwocie 5.289 zł, odsetek umownych w kwocie 7.922,88 zł oraz kosztów związanych z udzieleniem ochrony ubezpieczeniowej w kwocie 15.997,48 zł.

P. R. jako pożyczkobiorca zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki wraz ze wszystkimi opłatami wynikającymi z umowy pożyczki w 72 miesięcznych ratach po 975,13 zł każda, płatnych do 20-go dnia każdego miesiąca.

Każda kwota zapłacona przez pożyczkobiorcę miała być zaliczana kolejno na pokrycie zapadłych wymagalnych rat miesięcznych, począwszy od najstarszych płatności, w kolejności: rata pożyczki (w kolejności: kapitał, odsetki); w drugiej kolejności - na pokrycie kolejno: zaległych opłat, innych opłat, odsetek karnych.

Za okres opóźnienia w spłacie raty lub jej części pożyczkodawca był upoważniony do naliczania odsetek od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne). Stopa odsetek karnych jest zmienna i na dzień zawarcia umowy wynosiła 10% i jest równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

W dniu 15 września 2015 r. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wypłaciła P. R. kwotę 41.000 zł tytułem zawartej umowy pożyczki. P. R. pokwitował odbiór kwoty pożyczki własnoręcznym podpisem.

W ramach umowy kredytowej P. R. został objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie ryzyka zgonu oraz trwałej i całkowitej niezdolności do pracy. W dniu 15 września 2015 r. P. R. przelał na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wierzytelności w zakresie wypłaty świadczenia wynikającego z umowy ubezpieczenia, celem zabezpieczenia wierzytelności pożyczkodawcy z tytułu pożyczki.

W dniu 9 września 2016 r. P. R. zrezygnował z pakietu ubezpieczenia zawartego we wniosku ubezpieczeniowym i otrzymał zwrot składki ubezpieczeniowej za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej.

P. R. na poczet zaciągniętej pożyczki z dnia 15 września 2015 r. dokonał wpłat w łącznej wysokości 16.484,79 zł, w tym kwotę 15 zł zaliczono na koszty upomnienia, kwotę 4.130,83 zł na koszty odsetek umownych oraz kwotę 12.338,96 zł na spłatę kapitału pożyczki. Ostatnia wpłata została przez pozwanego dokonana w dniu 24 maja 2018 r.

Zgodnie § 2 pkt II ust. 12 w razie opóźnienia pożyczkobiorcy w zapłacie dwóch pełnych rat, pożyczkodawca miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia.

W dniu 21 stycznia 2021 r. (...) Spółka Akcyjna we W. sporządziła pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 15 września 2018 r. Pismo zostało zaadresowane na adres: ul. (...), (...)-(...) Ł.).

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. - jako cedent, na podstawie zawartej w dniu 1 października 2020 r. pisemnej umowy przelewu wierzytelności zbyła przysługującą jej względem P. R. wierzytelność z tytułu umowy pożyczki z dnia 15 września 2015 r. na rzecz cesjonariusza - (...) z siedzibą w K., reprezentowanego przez Kancelarię (...) we W..

W § 2 ust. 4 do umowy wierzytelności z dnia 1 października 2020 r. ujęto wierzytelność względem P. R.. Załącznik zawierał: nr umowy pożyczki, datę jej zawarcia, imię i nazwisko pozwanego.

Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci dowodów z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową. W toku postępowania nie ujawniły się okoliczności przeczące ich autentyczności bądź mogące uzasadniać podejrzenia co do ich rzetelności.

W ocenie Sądu przedłożone przez powoda dokumenty uzasadniają przekonanie, że istotnie pozwany w dniu 15 września 2018 r. zawarł z poprzednikiem prawnym powoda umowę pożyczki i otrzymał z tego tytułu kwotę pożyczki w wysokości 41.000 zł. Sąd wskazał natomiast, że nie dał wiary przedłożonymi przez stronę powodową wydrukowi wypowiedzenia umowy pożyczki sporządzonego przez (...) Spółkę Akcyjną we W. oraz kserokopii zanonimizowanej książki nadawczej, na okoliczność skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki. W kontekście twierdzeń pozwanego co do braku doręczenia wypowiedzenia umowy pożyczki pozwanemu, nie sposób powiązać numeru nadawczego listu poleconego z wydrukiem wypowiedzenia umowy pożyczki i stwierdzić, iż oświadczenie pożyczkodawcy o wypowiedzeniu umowy pożyczki zostało skutecznie doręczone pozwanemu. Wątpliwości budzi okoliczność, iż od dnia sporządzenia wypowiedzenia do dnia jego wysłania upłynęło 10 miesięcy (k. 21; k. 22). Jednocześnie wypowiedzenie zostało wysłane na nieprawidłowy adres, bowiem adres korespondencyjny wskazany w umowie to adres: (...) w Ł..

W następstwie powyższych ustaleń Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Wyjaśniając, że w pierwszej kolejności należało rozstrzygnąć najdalej idący zarzut pozwanego związany z brakiem legitymacji czynnej po stronie powodowej zważył, iż w przedmiotowym sporze (...) z siedzibą w K. dochodził od pozwanego należności jako nabywca wierzytelności od (...) Spółki Akcyjnej siedzibą we W., na podstawie art. 509 i nast. kodeksu cywilnego. Stosownie do treści art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z przedłożonych do akt sprawy dokumentów, potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego adwokatem - umowy przelewu wierzytelności z dnia 1 października 2020 r. wraz z

wykazem wierzytelności zawierającym dane pozwanego w postaci imienia, nazwiska, nr daty zawarcia umowy pożyczki - kategorycznie wynika, iż umowa taka została zawarta, tym samym na powoda skutecznie przeszły wszelkie prawa związane z wierzytelnością wynikającą z umowy pożyczki z dnia 15 września 2015 r. O skuteczności umowy cesji nie przesądzała okoliczność zawiadomienia o tym fakcie pozwanego. Stosownie, bowiem do treści art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Zawiadomienie o cesji wywiera tylko skutek w przedmiocie spłaty zadłużenia przez dłużnika (art. 512 k.c.). Powód złożył nie tylko wskazane dokumenty, ale również wykazał dokumentami umocowanie osób podpisujących umowę przelewu do reprezentacji jej stron. Złożone do akt sprawy dokumenty pozwalają na wniosek, że spełniony został warunek skutkujący przyznaniem powodowi legitymacji czynnej w sprawie.

W dalszej kolejności, Sąd meriti zważył, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowi art. 720 § 1 k.c. zgodnie z którym, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Wyjaśnił, że w sprawie zastosowanie znajdowały także przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1083), gdyż pozwany nawiązując stosunek prawny z poprzednikiem prawnym powoda miał status konsumenta (art. 22¹ k.c.), ponieważ jako osoba fizyczna dokonała z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim). Dokonując merytorycznej oceny powództwa wskazał, że zgromadzony materiał dowodowy, pozwala stwierdzić, iż P. R. zawarł umowę pożyczki z poprzednikiem prawnym powoda - (...) Spółką Akcyjną we W., w dniu 15 września 2018 r. Odnosząc się do zarzutów P. R., w których kwestionował roszczenie co do zasady, zaprzeczając, aby strona powodowa wykazała, że pozwany złożył oświadczenie w przedmiocie zawarcia umowy pożyczki, podniósł, że złożone przez powódkę do akt sprawy dokumenty obrazują przebieg zawarcia umowy pożyczki i jednoznacznie wskazują na fakt, że P. R. w dniu 15 września 2015 r. wystąpił do poprzednika prawnego powoda z wnioskiem o udzielenie pożyczki w wysokości 41.000 zł, a pożyczkodawca pozwanemu w tej kwocie pożyczki udzielił. Wskazał, że zarówno na umowie, jak i na wniosku o przyznanie pożyczki widnieją dane osobowe pozwanego w postaci nr PESEL, adresu zamieszkania, jak również jego własnoręczny podpis. W ten sposób pozwany złożył oświadczenie woli w przedmiocie związania się postanowieniami umowy pożyczki, które zdaniem Sądu miały charakter klarowny i jednoznaczny, nie zawierały klauzul abuzywnych.

Sąd pierwszej instancji uznał, że zgodnie z umową pożyczki pożyczkodawca wypłacił pozwanemu kwotę pożyczki, co wynika z potwierdzenia wypłaty w dniu 15 września 2018 r. i stwierdził, że pozwany zawarł umowę pożyczki na warunkach jak w umowie przedłożonej przez stronę powodową. Ustalone wyżej okoliczności, obrazują na podstawie art. 60 k.c. w związku z art. 61 k.c., że pomiędzy stronami doszło do skutecznego zawarcia tej umowy a pozwany zaakceptował jej warunki. W konsekwencji Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że nieuzasadniony okazał się zarzut pozwanego, iż powód nie wykazał spełnienia świadczenia wzajemnego z umowy kredytu. Umowa o kredyt konsumencki/umowa pożyczki to umowa wzajemna w rozumieniu art. 487 § 2 k.c.

Przechodząc do oceny podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia Sąd meriti wskazał, że z dniem 9 lipca 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, (Dz. U. z 2018 r., poz. 1104), nowelizująca przepis dotyczące terminów przedawnienia. Nowelizacja przepisów skróciła m.in. terminy przedawnienia (zmniejszeniu z 10 do 6 lat uległ tzw. podstawowy termin przedawnienia, bez zmian pozostał 3-letni termin przedawnienia w przypadku roszczeń związanych z działalnością gospodarczą oraz dotyczących świadczeń okresowych). Kolejną ważną zmianą było, że zgodnie z art. 118 w aktualnym brzmieniu koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata, zaś dotychczas koniec terminu przedawnienia przypadał nie na ostatni dzień roku kalendarzowego,

a na dzień odpowiadający początkowemu dniowi biegu terminu przedawnienia. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. nowelizująca Kodeks cywilny, zawiera przepisy intertemporalne, w tym art. 5 ust. 1 stanowiący, że do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy zmienianej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Oznacza to, że do roszczeń, które tak jak w niniejszej sprawie powstały przed dniem 9 lipca 2018 r. i przed tym dniem były już przedawnione, zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego, w brzmieniu dotychczasowym.

Zgodnie z dyspozycją art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. W myśl art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że cel i funkcja instytucji przedawnienia sprowadzają się do usunięcia stanu niepewności prawnej w sytuacji, gdy uprawniony przez bardzo długi czas nie wykonuje swoich praw podmiotowych i nie realizuje przysługujących mu roszczeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1991 r., sygn. III CRN 500/90, OSNC 1992, nr 7-8, poz. 137). Materialnoprawnym skutkiem przedawnienia, w sytuacji gdy termin przedawnienia już upłynął, jest bowiem możliwość odmowy spełnienia świadczenia przez dłużnika. Procesowym następstwem przedawnienia jest oddalenie powództwa. Stosownie do art. 118 k.c., termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Nie ulega wątpliwości, że roszczenie dochodzone pozwem jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez wierzyciela w postaci udzielania pożyczek i kredytów gotówkowych, stąd termin jego przedawnienia wynosi 3 lata. Sąd wyjaśnił również, że podziela pogląd, zgodnie z którym pożyczka nie jest świadczeniem okresowym, gdyż ze swej natury stanowi świadczenie jednorazowe jedynie podzielone na mniejsze kwoty spłacane co miesiąc i składające się na jedną większą całość. W odróżnieniu od świadczeń okresowych, z których każde jest samodzielne, świadczenia ratalne nie mają charakteru samoistnego, są zawsze ułamkiem istniejącej początkowo kwoty rozłożonej na części. Przez samo więc rozłożenie spłaty na raty, świadczenie takie nie staje się świadczeniem okresowym. Tym niemniej jego rozłożenie na raty ma ten skutek, że wierzyciel może domagać się zapłaty poszczególnych rat z chwilą nadejścia, czy po nadejściu terminu ich płatności.

Odnosząc się terminu, od którego zaczyna biec przedawnienie, Sąd meriti przywołał art. 120 § 1 k.c., w myśl którego bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne i wyjaśnił, że jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Wobec powyższego poszczególne raty pożyczki przedawniają się po upływie trzech lat licząc od dnia, w którym rata powinna zostać spłacona zgodnie z zawartą umową, w związku z czym okres przedawnienia będzie tu oddzielnie w stosunku do każdej z rat. Stanowisko takie zostało potwierdzone w uchwale Sądu Najwyższego z 27 lipca 2021 r., wydanej w sprawie III CZP 17/21, w której stwierdzono, że rozłożenie świadczenia jednorazowego na raty skutkuje różnymi terminami rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę poszczególnych wymagalnych rat (art. 120 § 1 zd. 1 k.c.). Nadto, w sytuacji niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo gdy kredyt nie jest spłacany, bank może wypowiedzieć zawartą umowę kredytową. W takim przypadku całość niespłaconego kredytu staje się wymagalna, a pozostałe do spłaty raty, stają się natychmiast wymagalne (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego: z dnia 21 listopada 2008 r., sygn. V CSK 164/08, LEX nr 500167 oraz z dnia 2 października 2008 r., sygn. II CSK 212/08, LEX nr 475279). Ponadto wskazał, że stosownie do treści art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się: przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje bądź przez wszczęcie mediacji.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd wyjaśnił, że pozwany był zobowiązany do spłaty kredytu w 72 ratach, począwszy od 20 października 2015 r. do 20 września 2021 r. Jak wynika z akt sprawy, P. R. przestał spłacać zaciągnięty kredyt w maju 2018 r., a powód 8 października 2021 r. złożył pozew. Wobec tego przedawnieniu uległy wszystkie raty, które miały być płatne przed dniem 1 stycznia 2018 r., tj. raty od pierwszej do dwudziestej siódmej.

Z upływem terminu przedawnienia co do roszczenia głównego upłynęły również terminy przedawnienia należności ubocznych, tj. odsetek umownych i odsetek karnych od należności przypadających na dzień płatności przed 1 stycznia 2018 r. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt III CZP 42/04, OSNC 2005/9/149). Wobec tego zarzut pozwanego zasługiwał uwzględnienie co do rat i odsetek kredytu przypadających przed dniem 1 stycznia 2018 r. W ocenie Sądu brak jednak dowodu na skuteczne wypowiedzenie umowy pożyczki. W aktach znajduje się jedynie dokument wypowiedzenia z dnia 21 stycznia 2018 r., brak natomiast dowodu doręczenia tego dokumentu. W sytuacji zakwestionowania przez pozwanego skutecznego wypowiedzenia umowy należało przyjąć, iż brak jest dowodu by dokument wypowiedzenia dotarł do adresata w taki sposób, by mógł on zapoznać się z jego treścią. W przedłożonym przez powoda wydruku zanonimizowanej książki nadawczej (k. 22) nie sposób powiązać numeru nadawczego listu poleconego z wydrukiem wypowiedzenia umowy pożyczki biorąc pod uwagę daty tych dokumentów. To powoduje, że złożone wypowiedzenie umowy pożyczki było w konsekwencji nieskuteczne, a więc nie wywołało skutku w postaci rozwiązania umowy pożyczki i postawienia w stan wymagalności całej wierzytelności - pozostałego kapitału do spłaty jak twierdził powód. Jednocześnie najpóźniej z chwilą doręczenia pozwu, który w załącznikach zawierał dokument wypowiedzenia umowy, pozwany taki dokument niewątpliwie otrzymał, w związku z czym najpóźniej w tej dacie wierzytelność w stosunku do pozwanego stała się w całości wymagalna. Uznanie, że umowa została skutecznie wypowiedziana z chwilą doręczenia pozwu determinuje nieskuteczność żądania w zakresie naliczenia odsetek przed wypowiedzeniem. Sformułowanie roszczenia odsetkowego i jego wysokość wskazywały, że całość kapitału pożyczki miała stać się wymagalna z dniem 2 grudnia 2018 r., a to na skutek złożonego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy pożyczki, co okazało się ze względów wskazanych powyżej nieskuteczne. Strona powodowa nie podniosła twierdzeń faktycznych jak kształtowały się raty pożyczki w zakresie części odsetkowej po dniu doręczenia pozwu, nie dając możliwości weryfikacji żądania w tym zakresie, zgodnie z art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. Powód wskazał, że terminem wymagalności roszczenia jest 2 grudnia 2018 r. i od tej daty ukształtował roszczenie odsetkowe, które okazało się niezasadne. Powyższego nie sposób również wywodzić z tabeli przedstawionych w dokumentach zatytułowanych „Rozliczenia wysokości zadłużenia” (k. 69-71 oraz k. 72-75) zawierające w tabelach odsetki naliczonej przed dniem 1 stycznia 2018 r., które jak wskazano wyżej, uległy przedawnieniu. Z tabel wynika również, iż w ramach roszczenia odsetkowego zawarto również w sposób nieuzasadniony koszty windykacyjne w kwocie 425 zł, a które nie zostały również wykazane co do zasady, jak i co do wysokości.

Wobec powyższego Sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione, co do kwoty 18.285,53 zł, stanowiącej sumę odsetek karnych do dnia wniesienia pozwu wynikających z zaległości w spłacie rat oraz naliczonych od kwoty całego niespłaconego kapitału od dnia następującego po dniu wymagalności, a także zwykłych, naliczanych zgodnie z treścią umowy.

Mając na uwadze powyższe, pozwanemu z tytułu niespłaconego kredytu pozostało do spłaty 49.947,52 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, ale nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia 8 października 2021 r. do dnia zapłaty.

Sąd podkreślił, że o ile powód nie postawił w stan wymagalności całego zadłużenia pozwanego (a to z uwagi na nieskuteczność wypowiedzenia umowy pożyczki), to wymagalna okazać się mogła część rat pożyczki, których termin zapadł do daty zamknięcia rozprawy - art. 316 § 1 k.p.c. co w konsekwencji doprowadziło do uwzględnienia powództwa w zakresie rat wymagalnych w kwocie 49.947,52 zł, tj. kapitału pożyczki. W ocenie Sądu, strona powodowa - zgodnie ze spoczywającym na niej ciężarem dowodu wynikającym z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. - wykazała istnienie i wysokość zadłużenia pozwanego zakresie kapitału pożyczki, a jednocześnie strona pozwana nie przedstawiła na tą okoliczność przeciwdowodu, który podważałby wyliczenia strony powodowej. Z okoliczności sprawy jednoznacznie wynika, że pożyczkobiorca nie dokonywał regularnych wpłat w pełnej wysokości zgodnie z harmonogramem spłat, zaś pozwany nie przedstawił dowodu, iż spłacał raty pożyczki w innej wysokości, aniżeli wskazywał powód.

Zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i

5,5 punktów procentowych. Według § 2¹ rzeczonego przepisu maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie). Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził w pkt 1 wyroku odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty 49.947,52 zł od dnia 8 października 2021 r. (data wniesienia pozwu) do dnia zapłaty, zgodnie z żądaniem pozwu, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. w zw. art. 108 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia oraz pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany P. R..

Działający w jego imieniu pełnomocnik na podstawie art. 367 § 1 k.p.c. oraz art. 368 § 1 pkt 1 k.p.c. zaskarżył w całości wyrok Sadu Rejonowego.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania cywilnego, które miało wpływ na wynik sprawy:

a. art. 245 k.p.c. i art. 253 k.p.c., polegające na uznaniu, iż powód udowodnił wysokość swojego roszczenia, podczas gdy wbrew swoim obowiązkom procesowym i zasadzie ciężaru dowodu powód nie wykazał w sposób wyczerpujący, w jakiej konkretnie kwocie przysługuje mu roszczenie wobec strony pozwanej, co czyni całe to roszczenie niemożliwym do uwzględnienia;

b. art. 253 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji oparcie przez Sąd treści wyroku wyłącznie na dokumencie prywatnym, którego prawdziwość i rzetelność kwestionowana była przez stronę pozwaną, a powód nie udowodnił prawdziwości tego dokumentu w toku procesu;

c. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej w miejsce swobodnej oceny dowodów i uznanie, że powód przedstawionymi dowodami wykazał wysokość dochodzonego roszczenia, podczas gdy zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy nie pozwalał na zweryfikowanie wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia i w konsekwencji zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty nie mającej żadnego potwierdzenia w dokumentach składanych przez strony, będącej jednocześnie wartością dowolnie ustaloną przez Sąd;

d. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej w miejsce swobodnej oceny dowodów i w rezultacie uznanie, że pozwany otrzymał zwrot składki ubezpieczeniowej za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej, która to okoliczność miała też wpływ na wyliczenie wartości przedmiotu sporu, w sytuacji, w której w aktach sprawy nie znajduje się dokument potwierdzający zwrot składki ubezpieczeniowej na rzecz strony pozwanej;

e. 327¹ k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji dokonanie przez Sąd wadliwego uzasadnienia wyroku przejawiające się istnieniem sprzeczności w jego treści w zakresie m. in. kwestii terminu przedawnienia, błędnie określonej wysokości zaciągniętej pożyczki gotówkowej, błędnie oznaczonych dat pism składanych przez strony, a także nie odniesienie się do wszystkich przeprowadzonych dowodów, co prowadzi do konkluzji, iż uzasadnienie nie spełnia swojej funkcji;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego:

a. art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie i częściowe uwzględnienie powództwa w sytuacji, gdzie wysokość roszczenia nie została udowodniona przez stronę powodową;

b. art. 117 k.c. poprzez nieuwzględnienie przez Sąd pierwszej instancji zarzutu przedawnienia zgłoszonego przez stronę pozwaną;

c. art. 117 i art. 521 k.c. poprzez zasądzenie przez Sąd pierwszej instancji należności przedawnionej na rzecz przedsiębiorcy w sporze przeciwko konsumentowi.

Mając na uwadze powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniósł również o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego za I i II instancję według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik powoda wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje. Apelacja jest nieuzasadniona.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zawartych w skardze apelacyjnej zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego wyjaśnić należy, że Sąd Okręgowy nie podziela reprezentowanego przez stronę pozwaną stanowiska jakoby sporządzając uzasadnienie zaskarżonego wyroku Sąd pierwszej instancji uchybił treści 327¹ k.p.c. Wprost przeciwnie, powołany dokument spełnia wszystkie wymagania wskazane w powołanym przepisie, wskazuje bowiem na faktyczną i prawną podstawę rozstrzygnięcia i zawiera omówienie wszystkich najważniejszych dla rozstrzygnięcia sprawy zagadnień w tym również ocenę zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Skutecznie podważyć powołanego wyżej stanowiska nie mogą powołane w skardze apelacyjnej argumenty wskazujące na błędy w treści uzasadnienia dotyczące wysokości zaciągniętej pożyczki gotówkowej, dat pism składanych przez strony. Uwagi te aczkolwiek słuszne nie mogą prowadzić do osiągnięcia oczekiwanego przez pozwanego efektu w postaci zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku. Błędy powyższe mają bowiem znamiona omyłki pisarskiej. Z kolei formułując zarzut wskazujący, że Sąd pierwszej instancji nie odniósł się „do wszystkich przeprowadzonych dowodów”, skarżący niestety nie wskazuje jakie dowody Sąd pominął oraz co równie istotne nie wyjaśnia wpływu powołanego uchybienia na wynik sprawy.

Wydając zaskarżony wyrok Sąd pierwszej instancji nie uchybił również przepisowi art. 233 § 1 k.p.c. Naruszenie powyższego przepisu skarżący łączy z dwoma zagadnieniami.

Pierwsze z nich opiera się na założeniu, że wydając zaskarżone orzeczenie Sąd dokonał dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i błędnie uznał, że powód przedstawionymi dowodami wykazał wysokość dochodzonego roszczenia.

Sąd Okręgowy nie podziela powyższego zarzutu, wskazują że jego sformułowanie wynika z oczywiście nieprawidłowego zastosowania przepisu art. 6 k.c. Odwołując się do treści powołanego przepisu wyjaśnić należy, że na stronie domagającej się zwrotu świadczenia wynikającego z umowy pożyczki ciąży obowiązek wykazania faktu jej udzielenia w określonej wysokości. Już tylko na tej podstawie może żądać zwrotu sumy nominalnej podwyższonej o ewentualne świadczenia uboczne. Z kolei dłużnik twierdząc, że zgłoszone w wskazanych wyżej okolicznościach roszczenie nie może zostać uwzględnione winien wykazać, iż swój obowiązek zwrotu udzielonej pożyczki spełnił. W przedmiotowej sprawie powód wykazał, że jego poprzednik prawny pożyczył pozwanemu kwotę 41000 zł., oraz że prócz obowiązku zwrotu powyższej kwoty pozwanego obciążał obowiązek zapłaty prowizji od udzielonej pożyczki w kwocie 5.289 zł, odsetek umownych w kwocie 7.922,88 zł oraz kosztów związanych z udzieleniem ochrony ubezpieczeniowej w kwocie 15.997,48 zł. W tych okolicznościach to na pozwanym ciążył obowiązek wykazania, że zwrócił dochodzoną pozwem należność w całości lub w części. Powyższego stanowiska nie podważa fakt, że powód przyznał, że przed wniesieniem pozwu pozwany spłacił części wskazanych wyżej należności: dokonał wpłat w łącznej wysokości 16.484,79 zł, w tym kwotę 15 zł zaliczono na koszty upomnienia, kwotę 4.130,83 zł na koszty odsetek umownych oraz kwotę 12.338,96 zł na spłatę kapitału pożyczki. Zasądzone zostało roszczenie oczywiście mniejsze niż różnica pomiędzy należnościami jakie winien zapłacić na podstawie zawartej umowy a przyznaną przez powoda spłatą (70209,36 zł. – 16484,79 zł. = 53724,57 zł.).

W tym miejscu należy podkreślić, że taktyka procesowa polegająca na formułowaniu ogólnikowych stwierdzeń polegających na zaprzeczaniu twierdzeniom i okolicznościom faktycznym, nie może być uznana za skuteczną wobec brzmienia przepisu art. 210 § 2 k.p.c., którym ustawodawca nałożył na każdą ze stron obowiązek składania oświadczeń dotyczących twierdzeń strony przeciwnej dotyczących faktów. Każda ze stron jest obowiązana dodatkowo wyszczególnić fakty, którym zaprzecza. Treść tego przepisu jest skorelowana art. 127 k.p.c., nakazującym stronie w piśmie przygotowawczym wyszczególnić, które fakty przyznaje, a którym zaprzecza. Chcąc wypełnić ten ciężar procesowy, zarówno w piśmie przygotowawczym, jak i podczas rozprawy strona nie może ograniczyć się do ogólnych stwierdzeń. Powinna odnieść się w sposób twierdzący lub przeczący do każdej z okoliczności, która ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Dlatego, w uzupełnieniu powyższych uwag wyjaśnić należy, że w ocenie Sądu Okręgowego w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było jakiegokolwiek usprawiedliwienia dla braku inicjatywy dowodowej pozwanego zmierzającej do udowodnienia, że spłacił większą niż to przyznał powód część ciążącego na nim zobowiązania. Takim usprawiedliwienie nie były z pewnością argumenty przywołane podczas rozprawy apelacyjnej przez pełnomocnika pozwanego odwołujące się do sytuacji rodzinnej P. R.. Wskazać również należy na treść odpowiedzi na pozew, w której formułując zarzut „nieudowodnienia roszczenia o do wysokości strona pozwana swoją inicjatywę dowodową ograniczyła do formułowania oczekiwań kierowanych do powoda, że przedstawi dowody potwierdzające spłatę zaciągniętej pożyczki. Oczekiwanie takie, biorąc pod uwagę treść art. 6 k.c. uznać należało za nieuprawnione.

Powyższe skutkuje uznaniem, za całkowicie nieuzasadnione wyrażonego w skardze apelacyjnej twierdzenia o naruszeniu art. 245 k.p.c. i art. 253 k.p.c., które miało wynikać z uznania, iż powód udowodnił wysokość swojego roszczenia. Jak wskazano powyżej powód odwołując się do zawartej umowy pożyczki udowodnił dochodzone roszczenie, a wykazanie że wynikający z niej obowiązek zwrotu pożyczonych pieniędzy został spełniony obciążał pozwanego.

Do naruszenie art. 233 k.p.c., prowadzącego do zmiany zaskarżonego wyroku nie doszło również w związku z ustaleniem przez Sąd pierwszej instancji, że pozwany otrzymał zwrot składki ubezpieczeniowej za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej. Przyznając rację skarżącemu, że w aktach sprawy brak dowodu, iż powyższy zwrot nastąpił podnieść należy, że pozwany nie wystąpił z tego tytułu z żadnym roszczeniem, które mogłoby być przedmiotem potrącenia z wynikającą z umowy ubezpieczenia należnością choć obowiązek taki wynika z art. 205¹ k.c. Pozwany nie wykazał również, że powyższa okoliczność w jakikolwiek sposób wpłynęła na wysokość należnych z tytułu umowy pożyczki świadczeń. Jeżeli zdaniem pozwanego na powodzie ciążył obowiązek zwrotu w związku z rezygnacją z umowy ubezpieczenia jakiegoś świadczenia winien ten fakt udowodnić.

Wydając zaskarżone orzeczenie Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się również naruszenia przepisów prawa materialnego.

Wyjaśnienie powyższego stanowiska należy w istocie do omówienia zarzutu naruszenia art. 117 k.c. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do uwzględnienia tego zarzutu.

Sąd Okręgowy podziela obszerne rozważania prawne Sądu pierwszej instancji (dotyczące przedawnienia) oraz wynikający z niech wniosek, że w przedmiotowej sprawie przedawnieniu uległy raty pożyczki wymagalne przed dniem 1 stycznia 2018 r. W przypadku umowy pożyczki, której spłata winna nastąpić w ratach, przedawnienie roszczenia o jej zwrot dotyczy odrębnie każdej raty. W przedmiotowej oczywistym pozostaje również, że przy założeniu, iż spłata pożyczki nie nastąpiła (żadna rata z tego tytułu nie została spłacona) część ustalonych rat uległa przedawnieniu. Powyższe założenie nie mogło być jednak przyjęte dla dalszej analizy. Powód potwierdził bowiem spłatę części należności, wskazując że ten przestał spłacać pożyczkę dopiero w maju 2018 r. a pozwany nie zaprzeczył prawdziwości powyższych twierdzeń, przyznając, że stosownych spłat przez pewien okres dokonywał.

Odwołując się w tym miejscu do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należy przypomnieć, że jak wynika z przedstawionego przez powoda zestawienia spłat (k.69V) pozwany w do dnia 24 maja 2018 r. spłacił 12793,31 zł. i wpłaty te zostały naliczone na poczet już wymagalnych rat. Z całą mocą należy podkreślić, w datach spłaty raty te nie

były jeszcze przedawnione, co zawartą w uzasadnieniu apelacji argumentację o rzekomym przedawnieniu roszczeń z tytułu obowiązku zwrotu umowy pożyczki w zakresie ponad 23 000 zł dyskredytuje.

W uzupełnieniu powyższych uwag wyjaśnić należy, że wobec sygnalizowanego już wyżej braku inicjatywy dowodowej strony pozwanej, dokonanie ustaleń faktycznych na podstawie powołanych przez powoda wyliczeń (k. 68 – 70) nie może być uznane za nieprawidłowe.

Reasumując powyższe rozważania, Sąd Okręgowy wyjaśnia, że przyjął za własne ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, tym samym uznając niezasadność zgłoszonych w skardze apelacyjnej zarzutów.

Na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja podlegała więc oddaleniu.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z art. 98 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ustalonych według norm przepisanych.

Agnieszka Leżańska Paweł Hochman Dariusz Mizera